

De agrarische sector in Anloo omstreeks 1950 (5)

In de jaren vijftig waren er in Anloo 38 gezinnen die hun inkomen geheel of gedeeltelijk uit de landbouw verkregen. Van het agrarisch bestaan in die tijd geeft Albert Okken een beschrijving, voornamelijk gebaseerd op eigen herinneringen. Dit is de vijfde aflevering.

In de jaren 50 kwamen de eerste trekkers op de boerenbedrijven en werden de machines daarop aangepast.

Ook de landbouwloonbedrijven ontstonden toen. De Coöperatieve Dorsvereniging 'de Volharding' bestond al vele jaren.

De eerste boeren in Anloo die een trekker aanschafte waren de gebr. Egbert en Riekus Greving, woonachtig op nu Brinkstraat 6. Wellicht kwam dit door het Amerikaanse avontuur van Rikus. Ook Geert Staal (Anderenseweg 5) volgde snel met een Ford Dearborn.

De eerste loonwerkers in Anloo waren Albertus en Gezienus Kors (nu Annerweg 5). Zij waren voorheen boerenarbeiders in Loon. Vandaar dat ze ook veel klanten hadden in Loon. Hun slogan was 'dors met Kors want met Dries (concurrent) heb je verlies'.

Helaas had Albertus weinig verstand van machines. Dus als er iets stuk ging zat hij met zijn handen in het haar. Gelukkig trad Gezienus een jaar later ook toe. Hij had iets meer geduld en wat meer technisch inzicht. In 1957 kocht ook Lambertus Boer (Schipborgerweg 3) een trekker (Allgaier), met een cultivator, ploeg, maaibalk, zelfbinder en een aardappelvoorraadrooier. Toen Lambertus voor het eerst met de trekker voor onze school langskwam stonden alle kinderen voor het raam. Dit was een bezienswaardigheid. Ook werd de trekker gebruikt voor de melkwagen, waarmee

Figuur 1. v.l.n.r Piet Boer, Jantje Boer-Oosting, pensioengast, tante Zwaantje Oosting en Lambertus Boer.(toen woonachtig in de pastorie).

de bussen met melk van de boeren uit Anloo naar de melkfabriek werden gebracht. Een van de taken van de melkboer was het bezorgen van het melkgeld eens per 14 dagen. Piet bezorgde de enveloppe met geld voor f0,10 bij de boeren in huis. Voordien werd de enveloppe gewoon buiten tussen het deksel en de bus geklemd. Toen kon dat nog.

De werkzaamheden op het land een jaar rond

In de winter en het voorjaar werd de mest naar het land vervoerd en werd met de mesthaak in oppers op het land gebracht, waarna het met de mestvork werd verspreid. In het laatst van de jaren 50 kwam de stalmeststrooier in zwang.

Onder meer Lammert Rademaker uit Annen maakte deze strooiers. De wagens moesten nog wel met de hand worden geladen. Ook ging de gier in die periode over het land. Hiervoor werd een giertank gebruikt die vaak los op een wagen of

wipkar stond. Met een gierpomp werd de tank geladen. Het pompen gebeurde ook met de hand. De pomp raakte nogal eens verstopt en de prop moest dan met de hand worden verwijderd. Lekker luchtje dus aan de handen. Vervolgens werd het land gecultiveerd en geploegd om het klaar te maken voor het zaaien en poten.

Figuur 2. Harm Smeenge (Brinkstraat 11) aan het cultivateren.

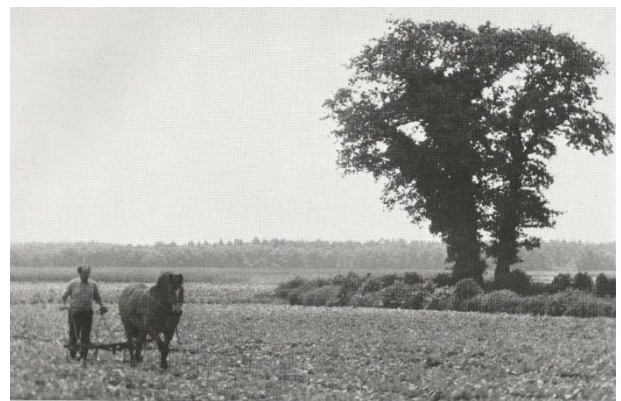

Figuur 3. Herman Bruins (Annerweg 21) aan het kunstmest zaaien op het land achter de school.

Het zaaien van zowel het graan als de kunstmest gebeurde met de hand. Later werd gebruik gemaakt van een zaaimachine en een kunstmest

strooier ook getrokken door een paard. Ook werd wel kunstmest gezaaid vanaf de wagen. Meestal was het mannen werk voor de kinderen. De kunstmest zat in zakken van 100 kg. Later 50 kg. Geen wonder dat veel bezorgers van de kunstmest zo krom waren als een hoepel. De aardappelen werden op twee manieren gepoot. Achter de ploeg. De aardappelen werden gepoot om de andere vore. Met de pootschort voor, waarin de poters lagen, werd door de vore gelopen en de aardappelen op stap afstand met de voet tegen de kant van de vore geklemd. Ook werd er wel in geulen of gaten gepoot.

Het vervelende van het gebruik van paarden was dat ze moe werden of dachten moe te zijn. Ze stopten dan regelmatig en moesten soms werkelijk plassen of ze deden alsof. Gebruikelijk was dan dat de menner ging fluiten om het wateren op gang te brengen.

Figuur 4. Jan Boelens (Annerweg 4) met het schoffeltuig in de bieten.

In mei juni werden de gewassen verzorgd en het onkruid bestreden.

Voornamelijk met een onkruideg en een schoffeltuig. De bieten moesten worden gedund (op een gezet) en later ook met de hand geschoffeld. In rogge werd voor de onkruidbestrijding gebruik gemaakt van kalkstikstof. Dit was vervelend spul om te zaaien. Bij nat weer kon je brandplekken oplopen. Later in de jaren 50 werd gesproeid met DNOC. Dit spul was geel van kleur. Veel loonsputters hadden in die maanden van het jaar geel haar.

In januari vervolgen we met de rest van de werkzaamheden het jaar rond en de gewassen.

Wordt vervolgd.

Piet Boer en Albert Okken

Afbeelding 1 bij dit artikel: archief Piet Boer. Overige foto's bij dit artikel uit: Anloo in het landschap Drenthe. 1982.